

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

Strategic Leadership of School Administrators under Mukdahan Primary Educational Service Area Office.

กชกร ยืนยง¹, สมนึก การีเวท²

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู ปีการศึกษา 2568 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) จากนั้นใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) และใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครู โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 208 คน ครูโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 100 คน และครูโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 14 คน รวมทั้งสิ้น 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.985 และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสถิติ t-test F-test และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความคิด ความเข้าใจ ในระดับสูง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ 2) ครูที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการทบทวนหลักสูตรการอบรมพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ให้สอดคล้องและครอบคลุมภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ทั้ง 5 ด้าน

คำหลัก: ภาวะผู้นำ, กลยุทธ์, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to: 1) examine the strategic leadership of school administrators; 2) compare the strategic leadership of school administrators classified by gender, work experience, and school size; and 3) explore guidelines for developing the strategic leadership of school administrators. The sample consisted of teachers in the academic year 2025. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table (1970: 608). Proportional stratified random sampling and simple random sampling techniques were employed. The sample included 208 teachers from small-sized schools, 100 teachers from medium-sized schools, and 14 teachers from large-sized schools, totaling 322 participants. The research instruments included a five-point rating scale questionnaire with an overall reliability coefficient of 0.985 and an interview form. Statistical methods used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and content analysis.

The research findings revealed that: 1) The overall strategic leadership of school administrators was at the highest level. When considered by each aspect, the highest mean score was found in the ability to utilize various factors in formulating strategies, followed by creative vision formulation. The lowest mean score was found in higher-order thinking and understanding; however, all aspects were rated at the highest level. 2) Teachers with different personal characteristics showed no statistically significant differences in their perceptions of the strategic leadership of school administrators, both overall and in each aspect. 3) Guidelines for developing the strategic leadership of school administrators should include revising training programs for administrators to ensure alignment with and comprehensive coverage of all five dimensions of strategic leadership.

Keywords: Leadership, Strategy, School Administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายมิติ ส่งผลให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทดังกล่าว โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษาใน 4 ด้าน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากร

มนุษย์ที่มีคุณภาพ ซึ่งเกิดจากการจัดการศึกษาที่มีมาตรฐาน โดยผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา (วิโรจน์ สารรัตน์, 2557) และจำเป็นต้องบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาอย่างคุ้มค่าและสมคูล (บรรจง ลาวะลี, 2560)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ความพึงพอใจ และความผูกพันต่อองค์กร (สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา, 2548) โดยผู้นำสามารถโน้มน้าวและสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อภิรดี นันทศุภวัฒน์, 2560) ในบริบทการเปลี่ยนแปลงปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นความสามารถในการกำหนดทิศทางและวิสัยทัศน์ขององค์กร พร้อมขับเคลื่อนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ตลอดจนบริหารองค์การให้สามารถตัดสินใจภายใต้ความไม่แน่นอนและพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อสร้างความได้เปรียบในการพัฒนาองค์การอย่างยั่งยืน (เนตรพัฒนา ยาวีราช, 2549)

อย่างไรก็ตาม จากผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร พบว่า 1) ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ปีการศึกษา 2567 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัด มีคะแนนเฉลี่ยใน 2 กลุ่มสาระต่ำกว่าระดับประเทศ และ 2) สถานศึกษาบางแห่งไม่ได้ส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันหรือประกวดครบทุกกิจกรรม เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร, 2567)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยกำหนดองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความคิดและความเข้าใจในระดับสูง 2) ด้านความสามารถในการกำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) ด้านการคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง และ 5) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ทั้งนี้ ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงาน ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

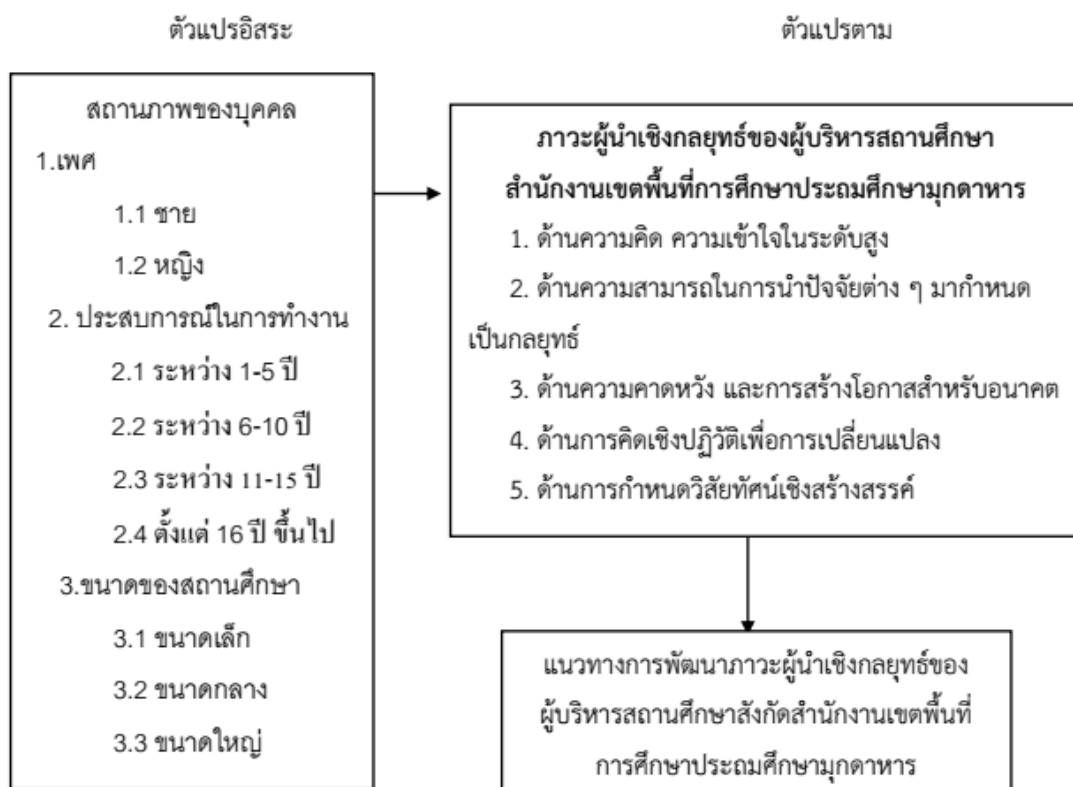
1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาได้สารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในการเสริมสร้างและพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จะได้สารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

กรอบแนวคิด

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีของ ดูบริน (Dubrin, 2010: 414) มีองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 5 ด้าน คือ 1) ด้านความคิด ความเข้าใจในระดับสูง 2) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ 3) ด้านความคาดหวัง และการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) ด้านการคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลงและ 5) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มุกดาหาร ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,973 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามุกดาหาร ปีการศึกษา 2568 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Kerjcie
and Morgan (1970) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่มและใช้วิธีการ
สุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิง
กลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร และแบบ
สัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลจาก
ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร แบ่งออกเป็น
2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง 2) ด้านความสามารถในการนำ
ปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) ด้านวิธีการคิด
เชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง และ 5) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
โดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์บริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความคิดความเข้าใจระดับสูง ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนด
กลยุทธ์ ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง
และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับงานวิจัยจากหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นประเด็นในการตั้งคำถาม
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือในการวิจัย นำกรอบโครงสร้างเนื้อหาของข้อคำถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไข
3. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ในการกำหนดขอบเขตของการค้นคว้า เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาให้เหมาะสม
4. สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านการคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์
5. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้นด้วยวิธี IOC แล้วนำผลการพิจารณาไปวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการกับประเด็นหลัก เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งพบว่ามีค่า IOC ของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ที่ 0.985
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความตรงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูจำนวน 30 คน ซึ่งไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ นำผลการทดลองมาวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาช (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน ชิตชนก เจริญเชาว์, 2535)
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ในการวิจัยครั้งนี้คือ

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ (%)
2. ค่าสถิติพื้นฐาน คือค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
3. ในการทดสอบสมมุติฐานเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) เมื่อจำแนกตามเพศ ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา เมื่อพบความแตกต่างจะทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Test)

4. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์

ผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความคิด ความเข้าใจในระดับสูง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยภาพรวมแต่ละด้าน ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ด้านความคิด ความเข้าใจในระดับสูง	4.57	0.486	มากที่สุด	5
2. ความสามารถในการนำปัจจัยต่างๆมากำหนดกลยุทธ์	4.66	0.387	มากที่สุด	1
3. ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	4.61	0.438	มากที่สุด	3
4. ด้านการคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง	4.60	0.468	มากที่สุด	4
5. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์	4.65	0.427	มากที่สุด	2
รวม	4.62	0.431	มากที่สุด	

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาพบว่า โดยภาพรวม มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ยกเว้นด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ และด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร จําแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ		ประสบการณ์ทำงาน		ขนาดสถานศึกษา	
	t	P-value	F	P-value	F	P-value
1. ความคิด ความเข้าใจในระดับสูง	1.278	0.289	2.049	0.107	1.616	0.200
2. ความสามารถในการนำปัจจัยต่างๆ มา กำหนดเป็นกลยุทธ์	1.633	0.166	2.937	0.034*	3.420	0.034*
3. ความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับ อนาคต	1.359	0.365	2.221	0.086	3.045	0.049*
4. การคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง	1.886	0.057	2.503	0.059	2.259	0.106
5. การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์	1.562	0.253	1.885	0.132	2.512	0.083
รวม	1.578	0.166	2.381	0.070	2.493	0.084

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

ควรมีการทบทวนหลักสูตรการอบรมพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ให้สอดคล้องและครอบคลุมภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ทั้ง 5 ด้าน

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความคิด ความเข้าใจในระดับสูง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

2. เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ และด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

5. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการทบทวนหลักสูตรการอบรมพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ให้สอดคล้องและครอบคลุมภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

5.1 ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง ผู้บริหารควรมีความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ และเชิงระบบ ใช้ข้อมูลและบริบทของสถานศึกษาเป็นฐานในการตัดสินใจ เพื่อให้การบริหารจัดการ สอดคล้องกับสภาพจริงและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

5.2 ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ ผู้บริหารต้องสามารถ วิเคราะห์และบูรณาการทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น บุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยี และเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษา พร้อมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงาน

5.3 ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ผู้บริหารควรกำหนดความ คาดหวังที่ชัดเจนต่อคุณภาพผู้เรียนและการดำเนินงานของสถานศึกษา พร้อมส่งเสริมการพัฒนา ศักยภาพ ของครูและบุคลากร เพื่อสร้างแรงจูงใจและเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

5.4 ด้านการคิดเชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารควรมีความคิดสร้างสรรค์ กล้า ปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ พร้อมส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ที่เปิดรับแนวคิดใหม่เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5.5 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน และสามารถถ่ายทอดให้บุคลากรเข้าใจร่วมกัน เพื่อเป็น แนวทางในการวางแผนและขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ มีการกำหนดทิศทางและวางแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรและการใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องงานวิจัย เจลจิรา จรุงแสง (2566) ได้ทำการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำ

เชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ สังกัดมูลนิธิคริสตจักร เซเวนธ์เดย์แอ๊ดเวนตีสแห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ สังกัดมูลนิธิคริสตจักรเซเวนธ์เดย์ แอ๊ดเวนตีสแห่งประเทศไทย ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องแนวคิดของ ดูบริน (Dubrin, 2010: 414) ดูบริน ได้จัดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง 2) ความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ 3) การมีความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) วิธีการคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง และ 5) การกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกตาหาร จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

2.1 เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกตาหาร โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้อง งานวิจัยของ เจลจิรา จรูญแสง (2566) ได้ทำการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน นานาชาติ สังกัดมูลนิธิคริสตจักร เซเวนธ์เดย์แอ๊ดเวนตีสแห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำ เชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ สังกัดมูลนิธิคริสตจักรเซเวนธ์เดย์ แอ๊ดเวนตีสแห่งประเทศไทย ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ไม่แตกต่างกัน

2.2 ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกตาหาร โดยภาพรวมมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน รายด้าน พบว่า ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ พบความ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องงานวิจัยของ เมธิ ศรีโยธา (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) เปรียบเทียบ ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นจำแนก ตามตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและครู ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 4) เปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด ชายแดนภาคใต้ จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นจำแนกตามตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูรายด้านมีความ แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความ เสี่ยงของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ผู้บริหารต้องวางแผน ติดตามกำหนด วิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับนโยบายร่วมส่งเสริมวัฒนธรรมในองค์กร มีการเรียนรู้สิ่งใหม่ ตามแผน บริหารทรัพยากรในองค์กรให้เกิดประโยชน์และมีความคุ้มค่า รวมถึงการนำหลักธรรมาภิบาล มาใช้ ในระบบการบริหารงานโดยบุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงการ ใช้ ประสพการณ์ความรู้มาสร้างสรรค์ศรัทธา ความเชื่อมั่น ให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดการยอมรับและ นำเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ ในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน

2.3 ขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร โดยภาพรวมมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องงานวิจัยของ เมธี ศรีโยธา (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับ การบริหารจัดการความเสี่ยงของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสพการณ์ในการ ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นจำแนกตามตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและครู ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 4) เปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการ ความเสี่ยง ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสพการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นจำแนกตามตำแหน่ง ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) ความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ผู้บริหารต้องวางแผนติดตามกำหนด วิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับ นโยบายร่วมส่งเสริมวัฒนธรรมในองค์กร มีการเรียนรู้สิ่งใหม่ ตามแผนบริหารทรัพยากรในองค์กรให้เกิด ประโยชน์และมีความคุ้มค่า รวมถึงการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ ในระบบการบริหารงานโดยบุคลากรมี ส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงการ ใช้ประสพการณ์ความรู้มาสร้างสรรค์ศรัทธา ความ เชื่อมั่น ให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดการยอมรับและนำเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ๆ ในการบริหาร สถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

3.1 ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการคิดเชิงวิเคราะห์และเชิงระบบ โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ สภาพแวดล้อม และนโยบายทางการศึกษาเป็นฐานในการตัดสินใจ เพื่อให้การบริหารจัดการนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Dubrin, 2010: 420-422) ที่ระบุว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องมีทักษะความคิดระดับสูงในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาศักยภาพในการวิเคราะห์และบูรณาการทรัพยากรเพื่อกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด พร้อมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงาน เพื่อให้การขับเคลื่อนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Yukl, 1998: 12) ที่กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์เป็นกระบวนการวางแผนภารกิจ เป้าหมาย และการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

3.3 ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาศักยภาพในการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนต่อคุณภาพผู้เรียนและผลการดำเนินงาน พร้อมส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร สร้างแรงจูงใจและบรรยากาศแห่งความเชื่อมั่น เพื่อให้บุคลากรพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปันดดา วรกานต์ทิวัตต์ (2555: 49) ที่กล่าวว่า ผู้นำควรสร้างแรงบันดาลใจและเปิดโอกาสให้บุคลากรใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร

3.4 ด้านการคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาศักยภาพในการคิดอย่างสร้างสรรค์และกล้าปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหาร โดยน่านวัตกรรม เทคโนโลยี ดิจิทัล และแนวคิดการบริหารสมัยใหม่มาใช้ พร้อมส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับความคิดเห็นใหม่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ วรารักษ์ หนึ่งโชคชัย (2557: 10) ที่กล่าวว่า ผู้นำควรมีความสามารถในการคิดเชิงบูรณาการ คิดนอกกรอบ และเชื่อมโยงแนวคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และการพัฒนาองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาศักยภาพในการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ทันท่วงที และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์และการดำเนินงาน โดยให้ครู บุคลากร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเข้าใจร่วมกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีทิศทางและบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ (Yukl, 1998: 12) ที่กล่าวว่า วิสัยทัศน์เป็นพลังสำคัญในการสร้างความผูกพันของสมาชิกและขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ประกอบการวิเคราะห์และการวางแผนอย่างเป็นระบบ พร้อมเปิดกว้างต่อแนวคิดสร้างสรรค์ กล้านำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาได้

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมบทบาทผู้นำทางความคิดโดยเปิดโอกาสให้เกิดการบูรณาการองค์ความรู้และประสบการณ์ร่วมสมัย สร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการคิดนอกกรอบและการริเริ่มนวัตกรรม สนับสนุนการแก้ไขปัญหาอย่างยืดหยุ่นและสร้างสรรค์ พร้อมปลูกฝังทัศนคติเชิงบวกและคุณธรรมในการทำงาน เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวเชิงระบบ โดยเปิดพื้นที่ให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาศักยภาพด้านการใช้เทคโนโลยีและทักษะดิจิทัลให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อความสมดุลระหว่างการทำงานและคุณภาพชีวิต

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ

2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกลยุทธ์กับประสิทธิผลในการบริหารงานสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

เจลาจิรา จรุงแสง. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1* [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

เนตรพัฒนา ยาวีราช. (2549). *ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.

บรรจง ลาวะลี. (2560). *ภาวะผู้นำและการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปนัดดา วรกานต์ทิวัตต์. (2555). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต]. คลังปัญญา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เมธี ศรีโยธา. (2565). *รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรารักษ์ หนึ่งโชคชัย. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น].
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). *ภาวะผู้นำ: หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (2548). *ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. (2567). *แผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อภิรดี นันทศุภวัฒน์. (2560). *ภาวะผู้นำและการพัฒนาองค์กร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing* (3rd ed.). Harper & Row.
- Dubrin, A. J. (2010). *Leadership: Research findings, practice, and skills* (6th ed.). South-Western Cengage Learning.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Scheffé, H. (1959). *The analysis of variance*. Wiley.
- Yukl, G. A. (1998). *Leadership in organizations* (4th ed.). Prentice Hall.